

VALUTEC NEWS

UTVECKLING, TEKNIK & INNOVATION

”

**Vi hamnar i
Nordamerikas framkant”**

– Jason Brochu, ägare, Pleasant River.

· ETT VARV RUNT JORDEN SENARE S.14
· UTVECKLING SAR BETETS BAKSIDA S.9 · RYSK TC-LEVERANS S.13

Högre vinster för sågverken är bra för trä

Att förhålla sig till konjunkturerna på trävarumarknaderna är som att åka med på ett stort hjul. På väg upp är det bara att hänga med och på väg ned gäller det att hålla i sig. Det faktum att sågverken å ena sidan arbetar mot en råvarumarknad och å andra sidan mot trävaru- och byggmarknader, gör branschen speciell.

Det gäller helt enkelt att fokusera på det som går att kontrollera. Utvecklingen mot en ökad vidareförädling gör att branschen tar vara på och möter den ökande efterfrågan på hållbara byggmaterial i större utsträckning än tidigare. Ett tydligt exempel på detta är prognosen att produktionskapaciteten för KL-trä i världen kommer att fördubblas, till hela två miljoner kubikmeter, till 2025.

På idéstadiet ser vi också allt fler höga träbyggnader som utmanar tanken på vad som är möjligt. Det är inte längre åtta våningar i trä på arkitekternas skisser – det är 80.

Det ställer krav på hög kvalitet. För även om det inte kommer att bli särskilt vanligt med skyskrapor i trä ser vi hur träanvändningen går mot att omfatta allt fler typer av byggdelar. Parallellt måste vi arbeta för att fortsätta öka värdeutbytet och omvandla så mycket som möjligt av den skog som skördas till rätt sorts produkter.

Vi har nu haft ett läge med god konjunktur och stark efterfrågan på många marknader men alltför många sågverk kämpar ändå med lönsamheten. Med större marginaler skulle ännu mer kunna satsas på att utveckla framtidens träanvändande. Det enkla orsakssambandet är något som jag tror att vi alla kan vara överens om!

Vi på Valtec har en roll att spela både när det handlar om kvalitet och värdeutbyte. Det ena handlar om att torkprocesserna ska ge trävaror med en jämn och hög kvalitet så att planken och brädorna möter kraven för sina ändamål. Det andra är värdeutbytet. Varje nedklassning innebär kostnader som kan ta ner marginalen mot noll i ett läge där råvaran är dyr men marknadspriserna låga.

Som många av er vet så genomför vi på Valtec årligen stora satsningar på utveckling. Det är ibland en process där vi tar avgörande kliv framåt. Kliv som förändrar vårt framtida arbetssätt. Andra gånger behöver vi ta ett omtag för att hitta fram på det sätt vi vill. Våra medel för att satsa på utveckling beror förstås på de resultat vi gör. Därför hoppas jag att ni gläds med oss när vi nu tagit klivet in på den nordamerikanska sågverksmarknaden. Det är ett stort steg för oss och när vi växer så innebär det också att vi över tid kan satsa ännu mer för att utveckla virkestorkningen.

Det gynnar alla som är vänner av ett ökat träanvändande. För marknadsandelarna ska vi inte vinna av varandra, de ska hämtas från andra branscher och material.

Robert Larsson, vd

FÖRST I USA

Pleasant River köper TC-kanal

Den senaste modellen av Valutecs TC-kanaltork har under de senaste åren sålts till alla större sågverksnationer i Europa och även till Ryssland. I våras togs ytterligare ett avgörande då två TC-kanaler såldes till Nordamerika. Och vilken destination kan passa bättre än "The Pine Tree State", Tallarnas stat – Maine?

”Sverige ligger långt före USA när det gäller effektivisering och modernisering”

I delstaten Maine i nordöstra USA har sågverksgruppen Pleasant River sin bas. De är ett sedan fyra generationer familjeägt företag som byggt sin framgång på kvalitet, god service och omsorg om detaljerna. Sågverket producerar årligen runt 250 000 kubikmeter konstruktionsvirke för den inhemska marknaden. För att öka sin produktionskapacitet med 50 procent

under de kommande åren har de antagit en ny investeringsstrategi där utökad och förbättrad torkkapacitet är den första punkten på listan.

Inför investeringen i nya torkar åkte Jason Brochu, ägare till Pleasant River, på studiebesök till ett flertal svenska sågverk som använder Valutecs torkar. Under besöken slogs han av likheterna mellan amerikansk och svensk sågverksproduktion men också av de stora olikheterna.

– När det gäller graden av automatisering är Sverige och USA ganska lika. Men

skillnaderna i torkmiljöer är enorma. Sverige ligger långt före oss när det kommer till effektivisering och modernisering. Det var slående faktiskt, säger Jason Brochu vars förväntningar blev överträffade under besöket i Sverige.

– Vi besökte flera svenska sågverk dit Valutec levererat anläggningar och de överträffade våra högt ställda förväntningar på detaljfokus, konstruktionens kvalitet och energieffektivitet. I slutändan var det ett enkelt beslut. Valutec har en produkt som kommer att placera oss i framkant i hela Nordamerika när det handlar om torkteknologi.

Stort mått av frihet

De två TC-kanaltorkar som Pleasant River investerat i har var och en kapacitet på drygt 100 000 m³ per år och ska primärt torka ned gran- och tallvirke till en fuktkvot på 15 procent. Klimatet styrs individuellt i olika zoner, vilket ger sågverket ett stort mått av frihet att välja dimensioner på virket som ska torkas, något som tidigare inte varit möjligt i en kanaltork.

– Det kan förändra sättet att arbeta på ett helt sågverk. Det skapar möjligheter att vara betydligt mer flexibel och ger stora fördelar när det handlar om planering i sågen. Sågverksmarknaden är tuff med snäva marginaler och torkens flexibilitet gör dem effektivare, förklarar Robert Larsson, vd på Valutec.

Världsmarknaden öppnar sig

Affären med Pleasant River är värd runt 50 miljoner kronor. Den innebär ett viktigt steg in på den nordamerikanska marknaden och är avgörande för Valutecs ambition att positionera sig som världsledande inom helhetslösningar för virkestorkning.

– Det som ligger bakom tekniksprånget är tusentals utvecklingstimmar där vi studerat, utvärderat, testat och uppfunnit nytt i alla delar av en sorts virkestork som i sin första form användes redan 1927, säger Robert Larsson.

Den traditionella bilden av amerikansk industri är att den är i framkant, effektiv och rationell. Och det stämmer nog på många områden. Men när det gäller torkprocesserna inom sågverksindustrin ligger, precis som Jason Brochu sa, Sverige väldigt långt före det stora landet i väst. Det handlar inte om att man struntar i virkestorkningen utan snarare om att man inte prioriterat effektiviteten – för att man inte varit tvungen.

– Effektiviteten i torkarna har inte stått högst på listan, helt enkelt för att det inte kostat oss så mycket att ha låg effektivitet där. Däremot har vi lagt mycket krut på att utveckla själva sågverken. Men nu börjar även den amerikanska sågverksindustrin förstå hur mycket vi kan vinna genom effektivare och modernare torkar, som de som finns på den europeiska marknaden, säger Jason Brochu.

Amerikansk utveckling

Enligt Jason Brochu står den amerikanska sågverksindustrin inför en utvecklingsboom. Under många år har man dragits med både underproduktion och underhållstung utrustning som krävt mycket handpåläggning. Men nu sker en utbyggnad av kapacitet på bred front.

– Det händer enormt mycket. Bara i södra USA sker investeringar på mellan 4 och 5 miljarder per år i ökad kapacitet. Genom att prioritera en effektivare torkprocess sparar vi in på flera olika typer av kostnader, från personal- till energikostnader. Det finns mycket vi kan göra och jag ser tydliga tecken på att allt fler gör det, säger Jason Brochu.

Valutec på bred front

I år är det sex år sedan den första av den nya generationens TC-kanaltorkar driftsattes hos SCA Bollsta utanför Kramfors. Det har gett eko i sågverksindustrin i och utanför Sverige och bara under de senaste tolv månaderna har torkar driftsatts eller sålts till alla stora europeiska sågverksländer och Ryssland.

– I TC-kanaltorken har vi en anläggning som möter behoven hos sågverk runt om i hela världen, trots att processerna kan se mycket olika ut. Det är en enorm styrka och något vi tror kommer att göra Valutecs namn känt på ännu bredare front, säger Robert Larsson, vd på Valutec. ■

FAKTA

Pleasant River är ett familjeägt sågverk i den fjärde generationen. De trycker en amerikansk flagga på varje bräda som en garanti för att de levererar en produkt som de anser håller hög kvalitet. Den årliga produktionen uppgår till 100 miljoner board feet, eller ca 240 000 kubikmeter.

A close-up, profile photograph of Mikael Jonsson, an older man with glasses, smiling and looking towards the right. The background is softly blurred, showing what appears to be a window and some greenery.

EN PROFIL TACKAR FÖR SIG

Han har sett över 200 sågverk runt om i världen och alla har varit olika. Just omväxlingen och att träffa människor har tilltalat elkonstruktören Mikael Jonsson som nu går i pension.

– Jag har fått uppfattningen att sågverksmän- niskor är tålmodiga och ser möjligheter. De är lite speciella, fast på ett bra sätt, säger han.

Mikael Jonsson och Valutec har varit en självklarhet sedan 1 september 1991 när han stegade in på företaget första gången. Kring millennieskiftet fick han visserli- gen för sig att byta till en elfirma hemma i Boliden.

– Men jag blev uthyrd till Valutec så det var lika bra att börja om, konstaterar han med ett leende.

Som elektriker har han åkt runt och genomfört elmontage på virkestorkarna, men det blev rätt snabbt även driftsättning och därefter konstruktion för Mi- kael som i princip alltid varit ensam på jobben. Han är för många känd som den som kommit i slutet av projektkedjan när de andra montörerna gjort sitt.

Rollen är viktig. Det är Mikael som kontrollerat att allt varit rätt kopplat, att byggnaden är tät och det mekaniska sitter rätt.

En uppskattad roll förstås?

– Jo, det har jag märkt, de har lyssnat på vad jag haft att säga. Jag är ganska bra på virkestorkar. Och det har ju skett en utveckling både på våra torkbyggnader och styrsystem, säger han.

Hög kvalitet

1991 byggde Valutec endast kammartorkar med sido- monterade fläktar och husen var byggda med sand- wichelement med plåt på in- och utsida. Isoleringen

FAKTA:

Namn: Mikael Jonsson.

Ålder: 64.

Familj: Hustrun Ann-Sofie, barnen Nina, Stina och Niklas som är utflugna.

Bor: Boliden och stuga i Södra Lidsträsk.

Intressen: Älg- och fågeljakt, abborr- fiske, vedhuggning, resa.

Aktuell: Går i pension som elkonstruktör.

bestod av frigolit på insidan. Sedan dess har det hänt mycket. Nu görs allt i rostfritt och produktportföljen består av marknadsledande och patenterade anlägg- ningar och system för virkestorkning.

– Valutec har gott renommé skulle jag vilja säga, vi kännetecknas av att ha levererat många anläggningar som håller en riktigt hög kvalitet. Det har varit en rolig resa att få vara med om, företaget har utvecklats och blivit med fler anställda. Vi har haft motgångar också så- klart, men de tycker jag att företagsledningen skött bra. Nu har det gått uppåt en längre period, säger Mikael.

Support på julafton

Valutecs supportorganisation har växt med åren och det extra stödet är uppskattat av kunderna. Mikael har varit med och satt den höga standarden under alla år.

– När jag var elektriker på 90-talet kunde jag sitta hemma på julafton med supporten och det var väl inte så populärt. Men kunderna fick åtminstone hjälp, säger Mikael och skrattar.

Från dåtidens egentillverkade kretskort till dagens Siemens PLC-system har elektroniken tagit stora kliv och kräver sällan support från Mikael på julafton. Men det finns minnesvärda resor där det krävts lite mer från Valutec-teamet.

– I Ryssland behövde vi kabel till ett torkprojekt och fick svaret att vi kunde åka ner till hamnen för där höll man på att riva en kran. Snabbt lärde vi oss att ta med varenda pinal hemifrån, så det var lite spännande med 100 meter kabel genom säkerhetskontrollen. Men den torken blev också driftsatt, säger Mikael som gjorde sista arbetsdagen den 28 mars. ■

KAMMARTORKAR TILL VÄRMLAND OCH NORGE

Norska GB Gran Tre AS och familjeägda Hilmer Andersson i värmländska Lässerud är två sågverk som har investerat i kammartorkar. Båda företagen vittnar om en smidig byggprocess under hösten.

– Det var en stor anledning till att vi valde Valutec – de levererar vad som är sagt och har en bra projektmodell, säger Nils Andersson, produktionschef på Hilmer Andersson.

De två kammartorkarna blir inte de första Valutecmärkta torkarna i Lässerud. För tre år sedan investerade Hilmer Andersson i två likadana kammartorkar – och innan dess fanns en kundrelation i form av reservdelsinköp till befintlig anläggning.

– Det har inte varit några konstigheter eftersom vi är nöjda med Valutec torkarna och hela leveransen med projektplaneringen som gjordes för tre år sedan. Det har sett lika professionellt ut den här gången och allt gick enligt tidsplan. Vi är väldigt nöjda, säger Nils Andersson.

Satsningen innebär att sågverket kan pensionera en gammal betongtork som skapat vissa hinder i produktionen.

– Vi har inte kunnat säga en del produkter för att vi inte haft tillräcklig torkkapacitet. Nu får vi det och kan säga vad vi vill och lite mer än så. Kapacitetsökningen blir 30 000 m³, säger Nils vilket innebär att sågverket kan torka uppemot 230 000 m³ årligen.

Hos Gran Tre väntar en större omställning då man förutom två kammartorkar även övergår till styrsystemet Valmatics i alla sina

fem kamrar. Sedan 1 januari 2018 ingår man i samma koncern som Gausdal Bruvoll SA.

– Vi får ett enhetligt styrsystem, bra tillgång till support och ett stabilt gränssnitt för operatörerna. Det förra systemet var vi ganska ensamma om och då har våra torkskötare inte haft något forum att söka stöttning i. Nu får vi det och bättre kontroll på hela processen vilket är väldigt viktigt, säger Finn Hoel, vd.

”Undviker flaskhalsar i produktionen”

De nya kammartorkarna ger en ökad kapacitet på 50 000 kubikmeter timmer.

– Vi vill ha en överkapacitet på torkningssidan. Det ger oss möjligheter att styra kamrarna efter effekten på pannan och vi undviker flaskhalsar i produktionen, menar Finn som ser ljus på framtiden.

Byggprojektet beräknas slutföras kring första advent med full kapacitet runt jul.

– Det har gått väldigt bra. Vi hade tid att förbereda oss med grundarbetet eftersom Valutec hade hårt tryck, men eftersom de tidigt kommunicerade det med oss kunde vi ställa in oss på det och förbereda. Montörerna som är hos oss är erfarna och vet vad som ska göras, det har varit en smidig process, säger Finn. ■

Hilmer Anderssons investering i kammartorkar är den andra på tre år.

NOTISER

VALUTEC UTÖKAR SITT RYSKA TEAM

Efter ett flertal ordrar från sågverk runt om i Ryssland expanderar Valutec både när det gäller närvaro och antalet medarbetare. Valutecs team består nu av sju medarbetare baserade i Sankt Petersburg, Arkhangelsk, och Vologda.

– På det här sättet kan vi på ett ännu bättre sätt komma i kontakt med sågverk runt om i hela landet, säger Timo Kanerva, vd för Valutecs ryska bolag.

Valutec har under de senaste åren levererat virkestorkar till en rad sågverk runt om i Ryssland. Vissa av dem har till och med enbart Valutec-märkt torkutrustning på sina anläggningar.

– Ett sådant exempel är Sågverk 25 i Arkhangelsk. De har 50 torkanläggningar, varav 15 är kanal-torkar och 35 är kammartorkar. Vi har levererat alla. Det är naturligtvis hedrande att de valt att samarbeta med oss under hela sin utvecklingsresa, förklarar Timo.

Originaldelskatalogen är här!

Nu har Valutecs reservdelskatalog äntligen kommit. Med ett exemplar hos er blir det ännu enklare att beställa de reservdelar som behövs för det löpande underhållet av era anläggningar. Ligger den inte på fikabordet på ert sågverk? Hör då av dig till Fredrik Åhman på telefon 0910-879 62.

TRÄFFA OSS PÅ LIGNA!

Vi finns självklart på plats när Ligna arrangeras i Hannover, den 27-31 maj i nästa år. För oss på Valutec är mässan ett självklart mål och vi kommer att finnas i Hall 25, plats D23.

INTE 8 VÅNINGAR – 80!

Här är tre visionära projekt som spänner bågen för träbyggande:

- **River Beech Tower, Chicago**
80 våningar
- **Oakwood Tower, London**
80 våningar
- **W350 Project, Tokyo**
70 våningar

Trä är ett lätt byggmaterial i förhållande till sin vikt. Det är för det mesta en fördel – det är lättare att transportera och att arbeta med på byggsplatsen. Men den som vill bygga riktigt högt på höjden måste också hantera vindlast. Därför byggs de riktigt höga trähusen med någon del av stommen i betong och även tyngder på valda våningar för att stabilisera huset. Just nu är världens högsta träbyggnad Mjöstornet i norska Brumunddal. Moelven har levererat limträet och KL-träet som använts.

HEDRANDE ATT DE VALT ATT SAMARBETA MED OSS UNDER HELA SIN UTVECKLINGSRESA”

TIMO KANERVA, vd för Valutecs ryska bolag

FRUSTRATION, TÅLAMOD OCH NYFIKENHET.

Om det var enkelt att utveckla skulle fler göra det. Om du besökt Valutecs webbplats har du kanske sett rubriken svepa förbi. Där berättar vi om resurserna som krävs för ett framgångsrikt utvecklingsarbete. Nu tänkte vi berätta lite om utmaningarna.

Vår utgångspunkt blir två utvecklingsprojekt som Valutec deltagit i och som utförts hos Norra Skogsägarna i Käge och hos Moelven Valåsen. Det ena handlade om att väga blöta virkespaketet och blev till en succé. I det andra, där förhoppningen var att utreda reverseringstidens inverkan på fuktkvotsspridningen så blev resultatet en resa tillbaka till ritbordet.

– Det behöver inte handla om att en idé är bättre än en annan. Det finns många praktiska omständigheter som kan göra det svårt att få resultat som går att agera på, förklarar Thomas Wamming, utvecklingschef på Valutec.

Viktigt att pröva nya tankar

Det är just förmågan att balansera upptäckarlust och nytänkande med kraven på bevisföring som kännetecknar många framgångsrika utvecklingsprojekt. För Valutec som mer än någon annan aktör driver utvecklingen inom virkestorkningen framåt har det varit särskilt viktigt att våga pröva nya tankar. Och omvandla dem till resultat som når ut och blir användbara hos sågverken.

– Det har präglat våra samarbeten med akademien också. Vi sitter med i flera olika sammanhang tillsammans med representanter från sågverk och vår roll blir ofta att identifiera de projekt som vi tror kommer att göra störst skillnad ute på sågarna, förklarar Thomas Wamming och fortsätter:

– Grundforskningen är otroligt viktig för att öka kunskapsbasen om virkestorkning. Men det är ett perspektiv som måste ägas av universiteten och forskningsinstituten. Vi vill engagera oss i projekt som utvecklar det praktiska arbetet med virkestorkning.

Både de blöta virkespaketen och de reverserade fläktarna är två sådana exempel. Och idéerna är i sig rätt enkla att förstå, som bra idéer oftast är. Genom att väga blöta virkespaketet fås ett mått på virket. Det kan ge betydligt bättre information om den råa fuktkvoten jämfört med erfarenhetsbaserade gissningar om variationer på råvaran. Valmatics resultat för de paket som ingick i studien var också riktigt starka. Medelfuktkvoten låg inom en procentenhet från paketens målfuktkvot – helt enkelt urstarkt.

Ut ur gamla hjulspår

När det handlar om reverseringstiden så var tanken kort och gott att ta sig ur gamla hjulspår. Reverseringstiden i kammartorkar har länge legat mellan 1–2 timmar. Det har aldrig på riktigt förts i bevis varför detta är bäst – och tidigare studier har inte fokuserat på längre tidsspann. Det fanns helt enkelt en kunskapslucka. Nu var tanken att jämföra nuvarande reverseringstider med tider i ett stegrande intervall från fyra upp till tio timmar.

– Det finns något här som kan förbättra fuktkvotsspridningen. Vi vill veta om det är bra för skidåknigen, berättar Thomas Wamming på sitt karaktäristiska sätt.

– Men vi tvingades konstatera att försöksupplägget inte hängde ihop tillräckligt bra den här gången. Förutsättningarna hos råvaran skilde sig åt för mycket. Det var stor skillnad på vatten både mellan och inom paketen. Då förutsättningarna varierade på det sättet och vi inte kunde upprepa försöken kan vi inte vara säkra på resultaten.

Just försöksupplägget är ofta en nyckel till framgångsrika utvecklingsprojekt. Thomas Wamming och Valutec vill i möjligaste mån utföra skarpa tester ute hos sågverken istället för i kontrollerade laboratoriemiljöer.

– Vi är helt beroende av att det finns sågverk där ute som tror på det vi gör och som är utvecklingsorienterade. Det är ett stort förtroende och vi har ju också en löpande produktion att förhålla oss till. Vi vill störa den så lite som möjligt och det påverkar också försöksuppläggen. Vi är glada att vi hitta ett sätt att jobba vidare med paketvägningen tillsammans med Valåsen och att det görs mot kanaltorkar istället för kammartorkar, säger Thomas.

Fortsättning hos Moelven

Hos Moelven Valåsen är vågen monterad på brädläggaren och plankläggaren i sågen. Råa fuktkvoter hämtas sedan upp av paketlogistikprogrammet SIPal som ska kommunicera sin indata till Valutecs styrsystem när systemen är fullt integrerade.

– En viktig pusselbit är att hela processen är enkel, snabb och online, säger Lennart Karlström som är torkansvarig hos Moelven Valåsen.

Förhoppningarna på projektet är stora.

– En bättre träff på fuktkvoten innebär i slutändan en ökad produktionsvolym och minskad energiförbrukning per kubikmeter. Allt hänger ihop, säger Lennart och fortsätter:

– En grov gissning är att vi kan öka kapaciteten ur torken med 7–8 procent genom att torka mer exakt. Jag tror att de sågverk som saknar sådana här system får svårt att hänga med. Det är jättekul att vara med och driva på utvecklingen för att nyttja torkkapaciteten till max, säger Lennart. ■

FAKTA:

Valutec har en ständig och nära dialog med sågverk runt om i hela Europa och samarbetar parallellt med en bredd av aktörer inom forskning och utveckling. Några av dem är:

Träcentrum Norr. En satsning som drivs av Luleå Tekniska Universitet tillsammans med aktörer inom branschen för att öka värde, effektivitet och konkurrenskraft hos branschen.

Ri.SE Träteknik. Tidigare SP Träteknik. Ägs av staten och har som uppgift att främja utveckling och konkurrenskraft i Sverige.

”Vi vill veta om det är
bra för skidåkningen”

Thomas Wamming tar inga chansningar i utvecklingsarbetet

”Det handlar om att aldrig ge upp”

Utvecklingsdriv är något som alltid kännetecknat familjeägda träkoncernen Martinsons. Produktionschefen Olov Martinson är inget undantag. Tillsammans med sin bror Lars, som är koncernchef, genomför företaget nu ett nytt offensivt investeringsprogram för att öka koncernens produktionskapacitet till drygt 500 000 kubikmeter per år. Och de vet av erfarenhet att utvecklingsarbete är något som tar tid.

– Det handlar om att aldrig ge upp. De organisationer som vinner i längden är de som orkar fortsätta framåt och tro på de vägar som de valt även då man hamnar i de energisvackor som kommer när känslan av nytt och fräscht klingar av. För där hamnar man nästan alltid.

Efter att ha driftsatt en ny produktionslinje för KL-trä under 2016 har Martinsons satsning fortsatt med ökad torkkapacitet genom investeringen i en ny TC-kanaltork som driftsattes tidigt under hösten. Och Olov menar att torkningen har en nyckelroll.

– Torkningen påverkar både på gott och ont. Den som gör det bra får stor effekt, både i kvalitet och kapacitet. Om vi jämför och tittar i backspegeln ett antal år har det kommit flera bra tekniska lösningar, robusta torkbyggnader, smarta analysverktyg och uppföljningsprocesser som är till stor hjälp för torkoperatörerna.

Martinsons förhållningssätt till torken är att den aldrig ska vara en flaskhals. De låter virket ta den tid det behöver.

– Vi tullar inte på kvaliteten. Men det har varit en resa att bygga upp en torkkapacitet för att undvika att hamna i prekära lägen, säger han.

Internt har Martinsons också jobbat hårt för att vässa den befintliga torkparken. Det har skett genom Martinsons eget LEAN-inspirerade system MQS (Martinsons Quality System) och gjort stor skillnad.

– Vid besiktning av en kammartork kanske vi märker att batteriet behöver rengöras vid nästa växling och lägger in det i planeringen. Vi ser till att hela tiden ha ett löpande underhåll. För fem år sedan klarade torkparken en kapacitet på cirka 280 000 kubikmeter. Samma torkar klarar nu 350 000 kubikmeter tack vare bättre kontroll på underhållet, säger Olov.

Martinsons brukade som många andra sågverk utföra underhåll under semesterperioden men hann ofta bara med hälften. Att styra om organisationen har varit ett hårt arbete som gett mycket goda resultat.

– Det är en stor utmaning att utveckla ett förebyggande arbete samtidigt som man ska laga haverier. Men till slut tar man sig förbi en puckel och når ett bättre läge där man har lite extra kapacitet att ta av. Vi tillsatte budgetmedel med målsättningen att vara absolut bäst i Sverige och nu ligger vi väldigt bra till.

Ett delmål var att bli 100 procent medveten om alla fel.

– Det kan vara svårt men våra uppföljningar, checklistor och erfarenhetsdelar gör att vi ser mönster på vissa fel och lägger in punktbevakningar så att den kedjan inte går sönder igen. Över tid vill vi bibehålla överkapaciteten för att ha tid för underhåll och den sista kvalitetsprocenten som är så viktig. Den nya TC-kanaltorken är en viktig del av det pusslet. ■

NAMN: Olov Martinson

GÖR: Produktionschef på Martinsons

VISSTE DU ATT: Olov slutförde sin svenska klassiker då han deltog i Lidingöloppet med Valutec 2018.

TC-KANALTORKEN KOMMER TILL RYSSLAND

Sågverket Luzales i Ryska delrepubliken Komi är speciellt av flera anledningar. De har haft besök av president Vladimir Putin. De har också driftsatt den första TC-kanaltorken i landet. Dessutom har de investerat i ytterligare två TC-kanaltorkar som kommer att driftsättas under nästa år.

I samband med att den första investeringen offentliggjordes kommenterade företaget kommersiella direktör Ruslan Semenyuk investeringen utifrån den omfattande utvärdering som Luzales genomfört.

– Vi utvärderade flera leverantörer och valet föll på Valutec. Det var viktigt för oss att det fanns goda rekommendationer och omdömen från andra sågverk som använder tekniken.

Omfattande investeringar i torkkapacitet

Just teknik har varit något som kännetecknat Luzales. Men de första stegen på företagets utvecklingsresa var ganska ordinära. Några år efter Sovjetunionens upplösning grundades företaget som ett renodlat skogsbolag. Vid den tiden växte en rad sådana företag fram som ett resultat av att behoven av arbete utanför storstäderna och att efterfrågan på trävaror ökade.

– I Ryssland finns världens största virkesförråd av furu och gran. Det är både bra och naturligt att det växer fram företag som kan hantera resurserna effektivt, affärsmässigt och hållbart, säger Timo Kanerva, vd för Valutecs ryska bolag.

Och Luzales kan just det. En innovativ anda och en

tekniskt orienterad ägargrupp har bidragit till en snabb utveckling på företaget. Luzales som just nu sågar cirka 300 000 kubikmeter gran- och tallvirke årligen har genomfört omfattande investeringar i torkkapacitet. Det första klivet togs under oktober då en TC-kanaltork med en kapacitet på 70 000 kubikmeter driftsattes.

– Vi vill alltid utveckla vårt företag. Att investera i en kanaltork är en del i det arbetet, säger Ruslan Semenyuk.

FSC-certifierat timmer

Arbetet för att etablera ytterligare en sågverksanläggning har också inletts och med det en rad investeringar i maskiner och anläggningar för att säkerställa en effektiv produktionsprocess.

Luzales har en bred produktportfölj av sågade och hyvlade trävaror och är verksamma på marknader runt om i Europa och Asien. Det största exportlandet är Kina. Timret som används är FSC-certifierat vilket visar att ursprunget är miljö och socialt balanserat ansvarigt skogsbruk utförs. Sedan 2004 har företag haft FSC-certifikat. ■

”Vi utvärderade flera leverantörer och valet föll på Valutec”

KOMIREPUBLIKEN

Komi är en delrepublik i norra Ryssland, väster om Uralbergen och därmed i den europeiska delen av Ryssland. Folkmängden uppgår till cirka 900 000 invånare. Huvudstad är Syktyvkar, och andra stora städer är Uchta och Vorkuta. Republikens president heter Vladimir Torlopov.

Källa: Wikipedia.

ETT HELT VARV RUNT JORDEN SENARE

Nej, det är inte precis vad de här löparna avverkade under en helg på Lidingö. Där räcker 30 tuffa kilometer upp och ner för Lidingös backar gott och väl. Men ett varv runt jorden är istället en mycket blygsam beräkning av hur många mil deltagarna i Valutecs satsning på Lidingöloppet träningslöpst extra inför loppet.

– Det var en ögonöppnare när vi gjorde ett litet bokslut över de här tio åren. Vi är stolta över att ha hittat ett sätt att kombinera seminarium med en långsiktig friskvårdssatsning, säger Eric Johansson, marknadschef på Valutec.

Under jubileumsarrangemanget deltog även initiativtagaren Thomas Lundmark som var vd för Valutec fram till 2011. Därefter har

han bland annat arbetat för Träcentrum Norr, en satsning för att stärka banden mellan tillämpad träforskning inom Luleå Tekniska Universitet och träbranschen.

– Det är fantastiskt att få komma tillbaka till Lidingöloppet med Valutec. När vi startade så var det mest för oss som var intresserade av löpning på företaget men det har utvecklats till en mötesplats för kunder från alla länder, säger Thomas, som i dag är 71 år.

– Träningen är viktig på många sätt. Det skapar bättre marginal både fysiskt och psykiskt för livets upp- och nergångar.

I årets Lidingölopp sprang löpare från totalt 16 olika företag i Valutecs färger. Bland dem fanns bland annat Martinsons, Vida, Siljan Timber samt finska Pölkky och österrikiska Hasslacher.

Man använder sig ju av bilden av en öl i bastun efteråt. Men jag har använt den så mycket att den är helt utnött vid det här laget.”

Thomas N, Siljan Timber vars målbild började tappa kraft redan dagen innan loppet.

Det är totalt tragiskt.

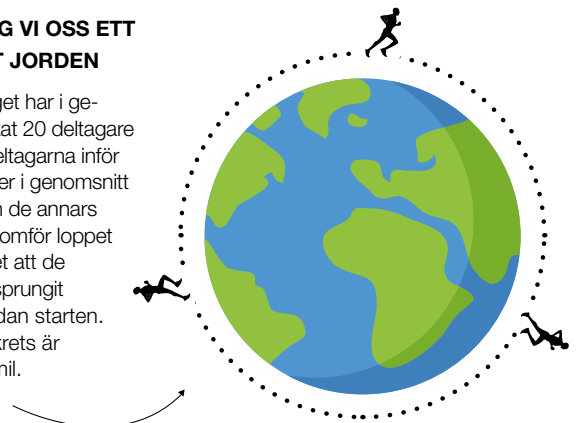
Lidingöloppsveteranen Leif Gustavsson berättade för nykomlingar om hur loppet känns under den sista milen.

Härligt event, bra folk och bra mat. Vi hoppas att få komma tillbaka nästa år igen!

Michael Fercher, vd Hasslacher Norica Timber, Österrike.

SÅ HÄR TOG VI OSS ETT VARV RUNT JORDEN

Arrangemanget har i genomsnitt lockat 20 deltagare per år. Om deltagarna inför loppet springer i genomsnitt 20 mil mer än de annars gjort och genomför loppet så innebär det att de tillsammans sprungit 4 600 mil sedan starten. Jordens omkrets är cirka 4 000 mil.

VALUTECS ANDRA MÖTESPLATSER

För dig som inte gillar långdistans så erbjuder Valutec också ett omfattande utbildningsprogram inom virkestorkning och styrsystemet Valmatics. Valutec har även instiftat KO Society som på kort tid blivit den främsta mötesplatsen helt inriktad på virkestorkning.

Grundkurs

Kursen riktar sig till blivande torkoperatörer, truckförare och andra som vill lära sig mer om virkestorkning. Under utbildningen guidar Valutecs utvecklingschef Thomas Wamming deltagarna genom virkestorkningens historia och grunder. Extra vikt läggs vid materiallära, vattentransport i trä, torktyper och torkprocesser samt mätmetoder för kvalitetsbestämning.

Nästa kursstillfälle: 22-23 januari

Fördjupningar i Valmatics

För torkoperatörer som vill fördjupa sig i styrsystemet Valmatics erbjuder vi fortsättningskurser och fördjupning utöver den introduktion som vi erbjuder varje sågverk som investerat i ett styrsystem från Valutec. Fortsättningskursen behandlar styr- och reglerprinciper, torkprofiler för kammare och kanaler samt olika parametrar och inställningar. Fördjupningen sker i seriemarieform där deltagarna förväntas delta aktivt och bidra med egna erfarenheter från användandet av Valmatics. Här finns stora möjligheter för deltagarna att ta upp egna problem och frågeställningar för att upptäcka vilka möjligheter som Valmatics kan erbjuda för att förbättra torkresultatet.

Nästa kursstillfälle: Se kursprogram för 2019 på baksidan av tidningen.

KO Society

Har du varit på ValuTA-dagarna? Det här är allt bra med ValuTa-dagarna och mer därtill. Förkortningen står för Kiln Operators Society och som namnet antyder riktar den sig till alla som jobbar med virkestorkning. Alla som kommer i kontakt med virkestorkning i sitt arbete är välkomna, oavsett om de jobbar med virkestorkar från Valutec eller inte. Avsikten är att skapa ett öppet forum där alla får möjlighet att dela kunskaper och samtidigt utvecklas i sin yrkesroll. På KO Society sätts ribban för utvecklingen inom virkestorkning.

Nästa tillfälle: 3-4 december. Men det gäller att vara på tårna. Det finns bara ett begränsat antal platser och de fylls på kort tid.

ÖSTERRIKISKT SÅGVERK KÖPER KANALTORK

Mosser höjer både torkkapacitet och kvalitet med en ny kanaltork på sitt sågverk i Wolfpassing. Den kommer att ha en årskapacitet på drygt 50 000 m³, byggs i rostfritt stål och utrustas med Valutecs styrsystem Valmatics. Den levereras med buffertzoner om 20 paketstaplar både före och efter kanaltorken. Driftsättningen är planerad till april 2019.

– Tack varje buffertzoner och det automatiska matnings-systemet behöver kanaltorken ingen bemanning under helger vilket underlättar vår produktionsplanering, säger Thomas Harreither, MBA Betriebsleitung, Mosser.

Genom att aldrig tumma på kvaliteten har Österriska Mosser etablerat sig som en av Europas största och ledande limträ-producenter. Tidigare har företaget endast använt sig av traditionella kammartorkar för att torka sitt virke men eftersom de idag hanterar stora mängder limträvirke av samma dimensioner, valde man att investera i en kanaltork.

– Den enskilt viktigaste parametern i valet av torkleverantör är kvaliteten på det torkade virket och där känner vi oss trygga med Valutec. Att de har lång erfarenhet av kanaltorkar och goda referenser i Österrike var givetvis också en fördel, säger Thomas Harreither.

Markku en nyckelspelare i Finlands landslag i parahockey

Valutecs Markku Hirvelä är forward och kapten i Finlands landslag i parahockey. När C-poolens världsmästerskap hölls i Vierumäki i november kom Finland snubblande nära ett avancemang. Den avslutande matchen mot Kina blev till en ren final efter att båda länderna slagit Australien – Finland vann sin match mot Australien med 6-1 och Kina sin drabbning med hela 40-0. I finalmatchen mellan Finland och Kina skrevs slutresultatet till 0-5. Detta är andra gången Finland kommer nära ett avancemang. För två år sedan föll de i C-poolens final efter förlust mot Österrike på straffslag.

– Kina var starkare än oss i den här matchen, men vi flyttar fram positionerna för finsk parahockey, säger Markku Hirvelä som hade ett mål och en assist i segern mot Australien.

Kursprogram 2019

VÅR

Grundkurs virkestorkning

22-23 januari

Valmatics 2

19-20 februari

Valmatics 3

se valutec.se

Felsökning

19-20 mars

HÖST

Lidingöloppet

27-29 september

Valmatics 2

8-9 oktober

Valmatics 2 4.0

22-23 oktober

Valmatics 3

5-6 november

**FÖLJ OSS PÅ
FACEBOOK**

Gör som ungefär fyrahundra andra och följ oss på Facebook för nyheter från virkestorkningens underbara värld och några av de torraste skämten som överhuvudtaget går att hitta på internet.

valutec[®]
Good for Wood